



## האם חיילינו צריכים לתת את הלחי השנייה?

### מאת פרופ' הלל פריש

מבט מבס"א מס' 696, 22 בדצמבר 2017

**תקציר:** רק "בשטחים הכבושים" יכולה הייתה להתפתח תקרית בה יוצאת בחורה, משתלחת מילולית בחיילים, דוחפת אותם ובקבלת תעוזה, בהיעדר תגובה לתוקפנותה, אף בועטת בקצין במקום אינטימי. אין לאמץ את דוקטרינת הגשת הלחי החיה אלא לפעול מידה כנגד מידה ולמצות עם כל המשתתפים את מלוא חומרת הדין.

רק "בשטחים הכבושים" יכול היה להתפתח תקרית כזו. קצין צה"ל וחייל עומדים ברחבה מחוץ לבית בכפר בשומרון, יוצאת בחורה, משתלחת בהם מילולית, דוחפת אותם ובקבלת תעוזה, בהיעדר תגובה לתוקפנותה, אף בועטת בקצין במקום אינטימי ומעליב במיוחד. חברותיה מתלהבות ומצלמות את ההתגרות בסמרטפונים שלהם (כן, לפלסטינים המסכנים יש סמרטפונים), ואימה יוצאת לעזור לה בהתקפה נגד כוחות "הכיבוש". דרך אגב, לאמא ולאחיה הבכורים עבר עשיר של התנגדות "לא אלימה" אלימה. (בקרוב ארגוני זכויות אדם, מקובל כי לקלל, לבעוט ולזרוק אבנים הן פעולות לא אלימות).

להוסיף חטא על פשע, יוצא האב, באסם אל-תמימי, בהצהרה באנגלית מצוחצחת בפייסבוק וטוען שאותם חיילים רמסו את ביתו ואף גנבו מחשב נייד! כנראה שבסאם לא מפחד יתר על מידה מה"כיבוש הישראלי" בלשון המעטה כדי להעליל על חיילי צה"ל. אל-תמימי הוא מסיט מקצועי ידוע, כל כך מקצועי שהוא מקבל על כך משכורת ממשד הפנים של הרשות. פורמלית, הוא פקיד במשרד הפנים, אבל ספק אם ריבוי ההשתלחויות שלו מול צה"ל מאפשר לו להיות משרת ציבור.

רק בדמיון פרוע היינו יכולים לראות תקרית כזו במדינות ערב בהן היו עושים שפטים באב, באם ובבת. אפילו במדינות הקהילייה האירופית שעשתה כה רבות על מנת לחלן את המושג של לתת את הלחי השנייה קשה לתאר סדרת אירועים שכזו.

מתעוררת השאלה, האם חיילי צה"ל צריכים לתת את הלחי השנייה? למרבה המזל, ישראל ענתה בשלילה לשאלה זו ועצרה את האישה הצעירה ואת אימה.

אך לא די בכך. צריך למצות את הדין עם החברות שעודדו את המעשה, וחשוב אף יותר, לזמן את האב להעיד (אחרי ככלות הכל, אם אכן נגנב מחשב הנייד, הגנבים צריכים להיענש) ואם דבריו שקר, יש להעמידו לדין ולהענישו.

לכאורה מדובר באירוע נקודתי, אך לאמיתו של דבר, לאירוע זה השלכות כבדות משקל.

בתקופות שקטות יחסית, כמו זו השוררת מאז המבצע בעזה ב-2014, בהן יש רגיעה צבאית יחסית, הנכונות של הנוער להתגייס ליחידות קרביות פוחתת לטובת בחירה ביחידות טכנולוגיות מובחרות בהן רוכשים ידע, ניסיון קשרים וכישורים אשר עוזרים להיקלט ולעשות חיל בשוק העבודה בעתיד.

אירוע מתוקשר זה, המתווסף לאירוע ולתהליכים שסבבו את שפיטתו וכליאתו של החייל אלאור עזריה, עלול להעמיק מגמה בעייתית זו. החייל העתידי עלול לשאול את עצמו מדוע הוא צריך לסכן את חייו למען המולדת כשהוא (או היא) גם חשוף לעלבון קשה במהלך שירותו הצבאי. ייתכן שהם חושבים שהאיפוק שהפגינו החיילים באלנבי צאלח לא נבע מאמונה בנתינת הלחי השנייה, אלא מהפחד של החיילים שצה"ל לא ייתן להם גיבוי אם ינהגו מידה כנגד מידה. במילים אחרות, חיילים בעתיד לא ירצו להיות קורבן של דוקטרינת הלחי השנייה.

לאירוע יש השלכות גם על הפלסטינים הרוצים לפגוע בישראלים. מי שצפה בוידאו, רואה שהאירוע החמיר ככל שהחיילים הבליגו ונשארו באפס מעשה והמשתתפים התרבו. בנקל אפשר להשליך את הלקחים על אירועים המוניים ומסוכנים יותר לאור מה ששכנינו בוודאי רואים כחולשה.

ישראל צריכה להדגיש שהיא אינה מאמצת את דוקטרינת הגשת הלחי השניים.

כפי שהיבוא מאירופה, של עלילת הדם, שאומצה על-ידי ראאד צלאח מהתנועה האסלאמית בישראל, מסוכנת, גם ייבוא אירופי זה, של הגשת הלחי השנייה מסוכן לישראל במזרח תיכון פראי ומדמם.

על ישראל לנהוג לפי כללי המשחק של בני דודנו - מידה כנגד מידה, למצות את הדין עם המשתתפים באירוע ולפעול לחשיפת השקרים של ארגונים כמו שוברים שתיקה.

המאמר פורסם לראשונה ב- *Israel Defense* ב-20.12.2017.

<http://www.israeldefense.co.il/he/node/32284>

\* פרופ' הלל פריש הוא מרצה למדעי המדינה ולימודי המזרח התיכון באוניברסיטת בר-אילן ועמית מחקר בכיר במרכז בס"א.

סדרת הפרסומים מבט מבס"א מתפרסמת הודות לנדיבותה של משפחת גרג רוסהנדלר.